

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2123/2015
10.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у радном спору по тужби тужиље Ј.В. из Н.С., коју заступа пуномоћник Е.В., адвокат из Н.С., против туженог А.С. АД за ваздушни саобраћај из Б., Пословница Н.С., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.837/15 од 03.06.2015. године, у седници већа одржаној дана 10.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље В.Ј. из Н.С., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.837/15 од 03.06.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 бр.14/2013 од 04.02.2015. године, ставом првим изреке тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је тужиља засновала дана 03.07.2009. године са туженим радни однос на неодређено време и да јој од тог дана припадају сва права и обавезе из радног односа код туженог, те да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и на послове шалтерског службеника у Пословници у Н.С., да пријави тужиљу са 03.07.2009. године на обавезно социјално осигурање и закључи са њом уговор о раду на неодређено време почев од 03.07.2009. године за вршење наведених послова и накнади трошкове овог поступка, одбијен је. Ставом другим обавезана је тужиља да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 40.000,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду пресудом Гж1 бр.837/15 од 03.06.2015. године делимично преиначује пресуду Основног суда у Новом Саду П1 бр.14/2013 од 04.02.2015. године у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тако што одбија захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 40.000,00 динара са законском затезном каматом од истека паричног рока па до исплате, а жалбу тужиље у преосталом делу одбија и потврђује првостепену пресуду.

Против другостепене пресуде, тужила изјављује благовремену ревизију. Ревизију изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на начин прописан одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија тужиље није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка, које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужиље.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у јулу месецу 2009. године почела да обавља послове у Пословници туженог у Н.С. на радном месту шалтерског службеника за продају авио карата, јер је завршила курс за међународни путнички саобраћај и „амадеус“ систем. Тужила је ступила на рад код туженог на основу усменог договора са тадашњим шефом пословнице туженог у Н.С. З.Ј.. Наиме, З.Ј. је дана 22.05.2009. године упутио ИМЕЈЛ В.О. који је тада обављао функцију комерцијалног директора код туженог о потреби за помоћ у пословници у Н.С. као један од начина решавања проблема (везано за недостатак службеника и решавање потребе за повећањем обима понуде и потражње авио карата). Дана 28.07.2009. године ИМЕЈЛ поруку којом се распитивао за закључење уговора са тужиљом такође је проследио В.О. иако он од 01.07.2009. године није више обављао функцију комерцијалног директора, јер се од тада променио комплетан менаџмент код туженог постављањем новог генералног директора С.Р., В.О. је постављен на позицију заменика генералног директора. У време док је био на функцији комерцијалног директора имао је овлашћење да даје сагласност да се неко лице запосли и ангажује на неки други начин само пре започињања саме процедуре, а једино је генерални директор имао овлашћење за потписивање уговора о раду, или уговора о ангажовању, по било ком основу. Тужила је најпре радила у пословници туженог под кодом шефа пословнице, потом је дана 13.07.2009. године, путем електронског писма од стране help desk тужиљи додељен лични уписни код за рад у „Амадеус“ систему на захтев шефа З.Ј.. Тужила није примала никакву зараду за послове које обављала у пословници туженог нити је између ње и шефа пословнице постојао условни договор о висини основне зараде и о елементима за утврђивање радног учиника, накнаде зараде, увећања зараде и других примања по основу рада. Дана 15.09.2009. године шеф пословнице је известио Националну службу за запошљавање да се тужила налази на раду код туженог, због чега се није јављала Служби у С. и да је потписивање уговора о раду тужиље са туженим још увек у процедури. У извештају резервационог система туженог за период од 12. до 30.10.2009. године, као агент означен је и уписни код тужиље. Дана 30.10.2009. године шеф пословнице туженог је наложио тужиљи да више не долази на посао, а од тог дана тужила више није радила код туженог.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиље за утврђење да је засновала радни однос са туженим на неодређено време и за враћање на рад и обавезивање туженог да са њом закључи уговор на неодређено време почев од 03.07.2009. године.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених судовоа.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове. Одредбом члана 30. Закона о раду прописано је да се радни однос заснива уговором о раду који послодавац и запослени закључују у писаној форми. У смислу члана 34. истог закона, запослени остварује права и обавезе из радног односа даном ступања на рад. Ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду пре ступања запосленог на рад, сматра се да је запослени засновано радни однос на неодређено време даном ступања на рад, како је то прописано чланом 32. став 2. Закона о раду.

Из цитиране законске одредбе произилази да је за наступање претпоставке, о заснивању радног односа из члана 32. став 2. Закона о раду потребно да ступање на рад има елементе радног односа који се иначе регулишу уговором о раду, а посебно оне елементе који се односе на врсту и обим послова које запослени треба да обавља, место рада, радно време, новчани износ основне зараде и друге елементе потребне за утврђење радног учинка и накнаду зараде и других примања код запосленог. У конкретном случају тужиља је ступила на рад код туженог само на основу усменог договора са шефом пословнице туженог у Н.С. који није био овлашћено лице код туженог за одлучивање о заснивању радног односа нити о било каквом радном ангажовању тужиље. Између њих није постојао ни усмени договор којим би био одређен новчани износ основне зараде као и елементи за утврђење радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запослених, радно време, време трајања дневног или недељеног радног времена. У конкретном случају се ради о фактичком раду како то правилно закључују нижестепени судови, јер тужиља није ступила на рад у смислу наведених законских одредби. Због тога нису испуњени услови за утврђење постојања радног односа тужиље код туженог на неодређено време.

Не могу се прихватити као основани ревизијски наводи тужиље да је материјално право погрешно примењено, јер су нижестепени судови пропустили да утврде да је тужиља ступила на рад код туженог и обављала послове из делатности туженог, редовно долазила на посао, извршавала своје редовне задатке у пуном радном времену, уведена у систем и додељен јој је код као и сваком другом запосленом.

Ово из разлога што за заснивање радног односа код туженог није било довољно само да тужиља обавља послове у временском периоду од јула 2009. до 30.09.2009. године без уговора о раду. Било је потребно да постоји сагласност послодавца овде туженог за успостављање таквог радног односа

имајући у виду да послодавац одлучује да ли има потребе за запошљавањем нових радника. Генерални директор туженог као једини овлашћени да одлучује о отпочињању рада тужиље код туженог и о заснивању радног односа није дао одобрење тужиљи, нити је потписао било какав уговор по било ком основу ангажовања тужиље код туженог. У конкретном случају није постојала сагласност туженог као послодавца за успостављање радног односа са тужиљом по било ком основу. Насупрот наводима ревидента ступање тужиље на рад код туженог по основу усменог договора са шефом пословнице туженог, нема карактеристике, нити садржи елементе радног односа, који се регулишу уговором о раду. Самим тим судови су правилно одбили тужбени захтев за утврђење постојања радног односа, реституцију, уплату доприноса и закључење уговора о раду са туженим на неодређено време.

Наводи ревидента о погрешној примени материјалног права не могу се из ових разлога прихватити као основани.

Следом реченог, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**